

Kübekházi forintok

Csongrád megye egyik kistelepülése, Kübekháza, ahol napjainkban közel 1580-an élnek, nem igazán dúskál a földi javakban. A község háza kasszájába alig egymillió forint folyik be egy évben a kommunális adókból, míg az iparüzési adó helyben felhasználható összege – a pénzügyi szabályozók változásának „köszönhetően” – az évek során csökkent.

Míg két esztendeje 18 millió adóforint gazdagította a falut, tavaly már csak 10 millió felhasználását tervezhették meg a polgármesteri hivatalban, az idén viszont reálisan csak 5-8 millió forintos bevétel várható – tudtuk meg Boldog Krisztina polgármestertől.

Am ilyen anyagi háttér mellett is igyekeznek a község vezetése mind lakajosabbá tenni a települést. 1999-ben kezdték meg a belterületi földes utak stabilizálását, járhatóvá tételét, s tavaly már annak örülhettek a kübekháziak, hogy 4 kilométernyi jól járható úttal lett gazdagabb falujuk. De gondolt az önkormányzat a gyalogutakra is. Négyezer járdalapot vásároltak és osztottak ki a lakosság körében, ezzel segítve a házak utcafrontjának csinosítását.

Az útbővítések 2001-ben is folytatódnak – mondta el Boldog Krisztina. Akitől azt is megtudtuk: az idén 350 ezer forint értékű facsemetét, rózsát, egyéb virágot, örökzöldet ültetnek ki a közterületekre, s megkezdik az önkormányzati ingatlanok, közöttük a rendőri és az orvosi szolgálati lakás, valamint az orvosi rendelő felújítását. Ha pedig még ezek után is marad pénz a kübekházi önkormányzati „kincstárban”, az is elképzelhető, hogy már ebben az esztendőben megjelenjen a kultúrházban a létesítményt szebbé varázsoló mesteremberek.

B. Z.

Lakosság és egészség

Tudósítónktól

Fővárosi értesüléseink szerint lezárult az Egészségfejlesztési Kutatóintézet (EFKI) országos lakossági egészségfelmérésének adatfeldolgozási szakasza, melynek keretében az ország 440 településén keresték fel a kérdőbiztosok mindazokat, akik bekerültek a 18 év feletti magyar lakosságot képviselő mintába.

Szakemberek szerint a felmérés megbízható adatokat szolgáltat a lakosság egészségi állapotáról, és ezzel segíti az egészségpolitikai teendők meghatározását. A kutatóintézet adatai szerint a Magyar Gallup Intézet kérdőbiztosai a választási címlistából véletlenszerűen kiválasztott 7000 lakosból 6147 személyt találtak a megadott címen, és a megkérdezettek 90 százaléka vállalta a részvételt a felmérésben.

A felmérés eredményeit értékelő rövid gyorsjelentést február elejére, a teljes terjedelmű értékelést májusra készítik el az EFKI munkatársai. Az elemzések nyomtatott formában előreláthatólag szeptemberben jelennek meg, minden érdeklődő számára hozzáférhetően.

Vince-napi vesszővágás Ópusztaszeren Borlovagokat avattak

A borrendek képviselői nagy érdeklődéssel várták a vesszőt vágó Kalmár István hegybíró véleményét a várható, idei szőlőtermésről. (Fotó: Karnok Csaba)

**I m m á r ötödik esztendeje, hogy a szőlősgazdák és a borvédőszen-
tje-
ként tisztelt Szent Vince napján látványos program keretében vesszővágással egybekötött borünnepet rendeznek az Ópusztaszeri Nemzeti Történelmi Emlékparkban. A szombati eseményt színesítette, hogy négy új borrendi hívívőt is felavattak.**

„Ha megcsordul Vince, te le lesz a pince...” vallják – a néphagyomány szerint – a

borrendek mesterei. A szőlősgazdák közül sokan Szent Vince napján még ma is kimennek a termőföldre, vesszőt vágnak és azt a meleg szobában kihajtatva megjósolják milyen termésre lehet számítani abban az esztendőben. Az ország 24 borrendje közül tizenegy képviselői az idei vesszővágást az Ópusztaszeri Nemzeti Történelmi Emlékparkban rendezte Vince-napi borünnep kapcsán végezték el. Vélhetően a kellemes januári időjárásnak is köszönhetően, minden eddiginél nagyobb érdeklődés kísérte a szombati eseményt. A park főbejáratánál összegyűlt vendégsereget finom forrált borral fogadták, majd Nagy László parkigazgató köszön-

totta a jelenlévőket, valamint szólt a szőlő- és borkultúra hagyományairól, jelentőségéről. Fülöp Mihály, az 1991-ben alakult Szent Vince Borrend nagymestere pedig bemutatta a résztvevő borrendeseket, majd a skanzen szegedi tanyájába vonultak a résztvevők. Ott Kalmár István, a Csongrádi Borvidék Hegyközségi Tanácsának titkára, mórshalmi hegybíró vezette el a vesszővágást. Elmondta: tavaly kimagaslóan jó volt a szőlőtermés, így finom borkelülhetnek az asztalokra. Ugyanakkor az idei kilátások is kedvezőek, ha az elkövetkezendő néhány hétben az időjárás nem fordul túlságosan hidegre.

A színes tógákban, zász-

lókkal felvonuló borrendi tagok ezután a rotunda épületébe vonultak ahol új „borlovagokat”, hívívőket avattak. A borrendi tanács javaslata alapján kiválasztott szekszárdi, szegedi, bogáncsi és kiskunhalasi jelöltek persze ez alkalommal is komoly próbatételnek estek át. Egy speciális csalikancsóból vörösbort kellett kitölteniük, majd bekötött szemmel kiválasztani – többféle bor közül – a Szent Vince Borrend zászlós borát, a Csongrádi Cabernet-t. A sikeresen „vizsgálók” tudását diplomával, éremmel és egy üveg névre szóló borral ismerték el. A résztvevők ezután nyolc hegyközség borait kóstolhatták meg.

N. Rác Judit

„Nem csak kenyere, az orvossága is a munka.”

Péter Lászlót köszöntötték

Péter Lászlónak Ványai Éva alpolgármester gratulál a város háza dísztermében. (Fotó: Miskolczi Róbert)

Szombaton délelőtt a város háza dísztermében 75. születésnapja alkalmából tisztelői és az önkormányzat vezetői köszöntötték dr. Péter László nyugalmazott egyetemi tanárt, irodalomtörténészt, Szeged díszpolgárát.

Felidézve tartalmas életművét, gazdag munkásságának állomásait, a város elöljárói elkötelezetten nevezte Péter Lászlót születésnapján köszöntőjében dr. Ványai

Éva alpolgármester, aki köszönetet mondott azért a sok segítségért, tanácsért is, amit a jeles Szeged-kutató nap mint nap nyújt a városvezetőknek. Az ünnepeket szűkebb pátriája, Szőreg képviselőjében Tóth Csaba önkormányzati képviselő mondott köszöntőt, és egyben bemutatta Péter László Az ezeréves Szőreg című friss kötetét. Pomogáts Béla, a Magyar Írók Szövetségének elnöke kárpátjai útja miatt nem tudott eljönni Szegedre, ezért kérésére

Rác Tibor színművész felolvasta a Szeged folyóirat januári számában megjelent üdvözlését. Az ünnepi műsorban Fekete Gizi és Rác Tibor tolmácsolásában szegedi költők, Katona Judit, Takáts Tibor, Tarnai László és Veszélka Attila versei hangzottak el, valamint Gazdag Anna, a szőregi általános iskola tanulója és Kiss Ernő népművelő népdalokból kötött csokrot nyújtott át citerakísérettel. A Szegedi Írók Társasága képviselőjében tisztelő Polner Zoltán másoknak világító mécsesnek nevezte Péter Lászlót, majd átnyújtotta neki legújabb verseskötetét. Dr. Olasz Sándor irodalomtörténész, a Tiszatáj főszerkesztője Arany János Intés című költeményét idézve indította köszöntőjét, a kutatás fanatikusának nevezte az ünnepeket, méltatta következetességét, tárgyyszerűségét és tényszerűségét, majd bemutatta a Tiszatáj Könyvek sorozatában Péter László most megjelent Kívül a körtöltés című kötetét. „Nem csak kenyere, az orvossága is a munka. Egyebekre sajnálta az időt.” – idézte Tandí Lajos, a Szeged folyóirat szerkesztője Tóth Bélát és a többi szerzőt abból a születésnapból, amit a jeles alkalomra Péter László tanulmányából, a vele készült interjúkból és az öt méltató írásokból a Szegedi Írók Társasága, a Közéleti Kávéház, a Bába és Társai Kft. adott ki. Dr. Gyuris György, a Somogyi-könyvtár igazgatója a Juhász Gyula- és a Vasváry-gyűjtemény kialakításában játszott meghatározó szerepét emelte ki. Végezetül Péter László Marcus Aurelius a hírnév és az életmű mulandóságáról írt némileg pesszimista elmélkedésével közzönte meg a méltató szavakat.

H. Zs.

múlt időben

Nagy szám

Szombaton Amerikában beiktatták, Magyarországon eltemették egy királyt. A két nagy kereskedelmi televízió esti híradójában a hazai utolsó útja volt a nyitó hír, míg a két közszolgálatban a világ új első emberének esküvője. Az utóbbiakban a nap hazai médiaeseménye mindössze egyetlen hírt tudott megelőzni – ráadásul mindkettőben pontosan ugyanazt –, egy úszó apa úszó fiának jeges mutatványát.

Végignéztem mind a négy híradót, s tény, a kereskedelmiben időben és intenzitásban is kihozták a maximumot a gyász eseményből. Sokan emelyleveleket is mondtak, de biztosan egész csapat dolgozott mindkét csatornán a nézettség maximalizálásán. Mert itt a sikernek ez az egyetlen mércéje.

Az első közszolgálati híradónál olyan érzése volt a nézőnek, hogy még éppen befért a temetői riport, a „félnyolcasnál” mindez tervezettebbnek tűnt. Sokan minősíthetik cirkusznak a temetés körüli felhajtást, de nem lehetnek kevesebben azok sem, akik a Kisgazdapárt ügyeit még ennél is könnyebb műfajba sorolják. Szóval, Gyimóthy mester bajusza legalább negyedórával előbb került a képernyőre, mint a koporsó, s közben még kétszer feltűnt a szocialista párti Kiss Péter is, megjegyezhetetlen események kapcsán. A közszolgálatosság a művelt világban középben állást, értékközvetítést jelent, de nem feltétlenül olyan intenzitással nézőminimalizálást, amit az adóforintjainkból működtetett, s tízmilliárdos veszteségeket felhalmozó köztelevízió produkál.

Persze az is lehet, minden a helyén van, hiszen két mértékadónak tartott napilap szombati száma is gyakorlatilag hasonlóképpen kezelte az egyes számú hazai médiaeseményt, mint az esti közszolgálati híradók. Címoldalon, előzetesként, de fontosságát tekintve az utolsó előtti, kilencedik, illetve tizedik hírként. Az egyiknél Misi bácsi csodáját, a másiknál a manilai elnökválasztást utasította biztosan maga mögé. Bővebben mindkét napilap hátul, az úgynevezett bulváros részen bontotta ki a témát, s még egy közös momentum: mindkettőn az amerikai elnök volt a vívő címlapfő. Az egyik a távozó, a másikon az érkező.

Azért vagyok kicsit zavarban, mert nem hiszem, hogy a legelső és a legutolsó között nincs semmi. Legyen szó hírműsorokról vagy éppen napilapokról. Nem reprezentatív minta, nem is tudományos alaposságú vizsgálat eredménye, de az asszony előtt szombaton délután az egyik bevásárlóközpontban két középkorú ember fizetett – egy férfi és egy nő, akik azután kénytelenek voltak – s mindkettőnek ugyanaz a CD volt a kosarában, nem pedig a Gyimóthy vagy a Kiss Péter összes.

Az, hogy az énekes értékesebb lett-e halála után, vagy éppen inflálódott, felhígult minden, ami hozzá kapcsolódott – nézőpont kérdése. A fogyasztói kosárban levő dolgok mindenesetre 9,8 százalékkal inflálódott az elmúlt esztendőben, s mindenképpen ez volt a hét vezető gazdasági híre. A leginkább várt szám, mint ahogy a király számai uralták az elektronikus média kereskedelmi műsorait.

Vagyis egyszámjegyű lett az éves áremelkedés üteme, mely szám persze pontosan olyan kirakati, mint 499 vagy a 9900 forintos árcédula a bevásárlóutcában. Nem tízezer és nem ötszáz, de mégis. Erősen izzadásgazdag ez az egyszámjegyű infláció, ez a „mérséklődött pénzromlás üteme” megállapítás, hiszen kerek tíz százalékról mindössze két tizeddel sikerült csak csökkenteni a büvös számot. Teremteni persze csak a Jóisten képes, a kormányzat csupán azt mondhatja: legyen! És lett, mert nagyon erősen mondta. Ráadásul hangosan, nem is kellett pirulnia, hiszen a polgár szemében népszerű intézkedés, ha a győztesgyártók nem emelhetik az árat, a lakosság gáz a szolgáltatónak olcsóbban kell adni, mint a „közület”. És ami hatósági ár, az idén is csak hat százalékkal emelkedhet – csapott az asztalra a miniszterelnök. Ez a hatos egyébként várfélszám: ’99-re hatszázalékos inflációt jóslt a kormány lett belőle tíz, az elmúlt évre ugyancsak ekkora árnövekedéssel számolt, lett belőle majdnem tíz, erre az esztendőre megint hatot határozott meg. Egyszer azért majd bejön...

Szép dolog a forint értékének óvása, a cél azonban – mint az már oly sokszor bebizonyosodott – ezúttal sem szentesíthet minden eszközt. Az pedig kifejezetten káros, ha a kormányzat olyan durván avatkozik be a piaci viszonyokba, hogy az már a külföldi tőkebefektetőket is elriasztja, illetve arra ösztönzi őket, hogy profitjukat ne hagyják nálunk, hanem máshol forgassák tovább. Amikor az egyik legnagyobb hazai vállalat, a tőzsdén szereplő Mol részvényeinek árfolyama attól függ, milyen „állami” direktívákat kényszerítenek rá – lásd: kettészakított gázáremelés –, akkor nagyon messze vagyunk még a szabad piacgazdaságtól. Azóta egy kicsit közeledeztünk, mert valaki mégiscsak szól az illetékeseknek, hogy a magas benzinár, vagy a tőzsdéi cégnek kötelező nyereségérdekeltség miatt még nem kellene a Molt és az ördögöt szinonimaként emlegetni.

Azóta megtörtént a kibékülés is, mi több, az olajcég a téli hónapokban olyan gyorsan és rugalmasan követte irányadó benzinárában a nyersolaj világgiazi árának változását (csökkenését), a dollár árfolyamának romlását, hogy az eddigi gyakorlatában szinte példátlan. Ezzel, akaratlanul(?) is segítve a kormány mindenképp felelős törekvését, az infláció egyszámjegyűvé szelődését.

Kovács István